

Прогрес за Цілями сталого розвитку: кроки у ЄС та в Україні*

Російсько-український збройний конфлікт – драматична світова подія з наслідками, які ще належить зрозуміти [5, 11]. Окрім людських жертв, нинішній конфлікт має величезний вплив на довкілля, економіку та суспільство. Конфлікт спровокував хвилю подій із наслідками на глобальному рівні, особливо в енергетиці та агросекторі. Ескалація цього конфлікту створює серйозну загрозу досягненню Цілей сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй (ЦСР ООН) до 2030 р. не лише для країн, які безпосередньо беруть участь у конфлікті, країн, що розвиваються, але й країн ЄС на різних рівнях.

Так, враховуючи пропозиції Стокгольмського центру стійкості щодо впливу конфлікту на ЦСР проаналізуємо прогрес у їх досягненні у такому розрізі: 1) ЦСР, пов'язані з біосферою (Чиста вода та санітарія-6; Кліматичні дії-13; Життя на суші-15 та Життя під водою-14), 2) ЦСР, пов'язані з суспільством (Ні бідності-1; Ні голоду-2; Добре здоров'я та добробут-3; Якісна освіта-4, Гендерна рівність-5; Доступна та чиста енергія-7; Сталі міста та громади-11 та Мир, справедливість та міцні інституції -16) та 3) ЦСР, пов'язані з економікою (Гідна праця та економічне зростання-8; Промисловість, інновації та інфраструктура-9; Зменшення нерівності-10 та Відповідальне споживання та виробництво-12). Слід зауважити, що наслідки для ЦСР від поточного конфлікту мультиплікуються під впливом пандемії COVID-19 [8, 12].

У фокусі поточного дослідження перебуває вплив російсько-українського збройного конфлікту насамперед на економічні ЦСР і партнерство для досягнення цілей. Спровокована економічна рецесія, завдала шкоди світовій економіці та завадила відновленню після пандемії COVID-19. За даними Світового банку у 2022 році російська економіка скоротилась на 11,2%. Ситуація складніша в Україні, де прогнозується скорочення економіки на 45,1% [0]. Також очікується, що це спровокує «глобальну хвилю» та підірве глобальні економічні перспективи, знизить довіру ринку, фінансові потоки, товарні ринки та торгівлю в ЄС та усьому світі. Наприклад, суттєво зросли ціни на продукцію, яку Україна та Росія постачали на світовий ринок (наприклад, добрива, метали, енергоносії, пшениця). Через цю невизначеність фінансові ринки стали нестабільними. Крім того, зростання інфляції вплинуло на світову економіку.

Унаслідок скорочення російського експорту нафти та газу до ЄС, ціни на товари на європейських ринках зростуть ще вище [6]. За оцінками для ЄС загалом у 2023 році відбудеться втрата ВВП на 3% [3], російського ВВП на 11% (найбільше з часів розпаду Радянського Союзу). На глобальному рівні ВВП, ймовірно, знизиться на 1%. [9].

Проаналізуємо окремі виклики у досягненні ЦСР. Запроваджені антиросійські санкції негативно впливають на високотехнологічні галузі. Відбувся бойкот з боку тисяч міжнародних компаній, які вели бізнес та створювали робочі місця для російського населення. В Україні руйнування інфраструктури та міграція населення впливають на економічну продуктивність через зниження інновацій та технологічної модернізації. Це створює величезні виклики для України у досягненні таргету ЦСР 8.2 [2]. Спалах цього збройного конфлікту також сповільнив відновлення європейського ринку праці [1], який втім може бути подоланий за рахунок українських мігрантів. В Україні втрачено близько п'яти мільйонів робочих місць. У кількох країнах, таких як Чехія, Польща та Литва, багато компаній (зокрема деякі російські банки) закрилися через витрати на виробництво або покинули європейський ринок. Зростаюче безробіття та невизначеність на світових ринках заважатимуть досягненню ЦСР 8.3, 8.5 та 8.6.

Конфлікт породив енергетичну кризу та сповільнив прогрес у досягненні ЦСР 7, і, як зазначалося вище, європейські країни поспішають знайти альтернативні джерела енергії. З одного боку, це може мати певні позитивні аспекти, оскільки прискорені інвестиції у відновлювані джерела енергії та скорочення енергетичного сектора впливають на навколишнє середовище. З іншого боку, у зв'язку з нагальною потребою виробляти достатню енергію для домогосподарств, альтернативи енергії, такі як вугілля, відновлюються. Це вплине на короткострокове досягнення ЦСР 7.4 в Україні та сусідніх країнах/країнах, що розвиваються.

Очікується, що глобальна економічна криза, спричинена російсько-українським збройним конфліктом, призведе до скорочення інвестицій у сталий розвиток у країнах ЄС та на глобальному рівні, що вплине на досягнення ЦСР 17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 17.5, 17.6, та 17.19. Крім того, конфлікт впливає на системи торгівлі (наприклад, санкції та їх численні ефекти) [9, 4]. Заразом, конфлікт посилив деякі світові партнерства (наприклад, країни НАТО та залучення інших членів, таких як Фінляндія та Швеція [10]), що вплинуло на SDGT 17.16 і 17.17.

Отже, з проведеного аналізу, можна зробити висновки, що для ЄС, України та багатьох країн COVID-19 уповільнив темпи досягнення встановлених ЦСР до 2030 року але негативний вплив російсько-українського конфлікту на ці цілі є безпрецедентним. Заразом закладання основи для повоєнного відновлення України за допомогою інвестиційної підтримки країн ЄС має відбуватися з урахуванням ЦСР та курсу на їх досягнення.

Список використаної літератури

1. A. Prohorovs - Russia's war in Ukraine: Consequences for European countries' businesses and economies - J. Risk Financial Manage., 15 (7) (2022), p. 295 – URL - <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85133691869&origin=inward&txGid=f734ae904497725bfbccd2047f5eacd8>
  2. Erica Moret - Sanctions and the Costs of Russia's War in Ukraine – URL - <https://reliefweb.int/report/ukraine/sanctions-and-costs-russia-s-war-ukraine>
  3. European Parliament - Economic Repercussions of Russia's War on Ukraine – Weekly Digest Economic Governance Support Unit (EGOV), Directorate-General for Internal Policies (2022) – URL - <https://policycommons.net/artifacts/2652553/economic-repercussions-of-russias-war-on-ukraine/3675427/>
  4. International Monetary Fund - Russia's invasion of Ukraine could upend fiscal and monetary policy in advanced economies – URL - <https://www.imf.org/en/Publications/fandd/issues/2022/03/the-long-lasting-economic-shock-of-war>
  5. J.D. Guenette, P.G. Kenworthy, C.M. Wheeler - Implications of the War in Ukraine for the Global Economy - EFI Policy Note 3. World Bank, Washington, D.C. (2022) – URL - <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37372>
  6. J.D. Guenette, P.G. Kenworthy, C.M. Wheeler - Implications of the War in Ukraine for the Global Economy - EFI Policy Note 3. World Bank, Washington, D.C. (2022) – URL - <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37372>
  7. Jose Ma. Luis Montesclaros and Margareth Sembiring - Food Insecurity Beyond Borders: Untangling the Complex Impacts of Ukraine War on Global Food Security – URL - <https://www.rsis.edu.sg/wp-content/uploads/2022/08/NTS-Insight-IN-22-03-Food-Insecurity-Beyond-Borders-Aug2022.pdf>
  8. K. Shulla, B.F. Voigt, S. Cibian, G. Scandone, E. Martinez, F. Nelkovski, P. Salehi Effects of COVID-19 on the Sustainable Development Goals (SDGs) - Discov. Sustain., 2 (2021), p. 15 – URL - <https://link.springer.com/article/10.1007/s43621-021-00026-x>
  9. M. Ruta - The Impact of the War in Ukraine on Global Trade And Investment World Bank Group, Washington, D.C. (2022) – URL - <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37359>
  10. NATO Allies sign Accession Protocols for Finland and Sweden - URL - https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_197763.htm
  11. P. Pereira, F. Basic, I. Bogunovic, D. Barcelo Russian-Ukrainian war impacts the total environment - Sci. Total Environ., 837 (2022), Article 155865 – URL <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S004896972202962X>
  12. Q. Wang, R. Huang - The impact of COVID-19 pandemic on sustainable development goals – A survey Environ. Res., 202 (2021), p. 11137 – URL - <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0013935121009312>
- World Bank - Russian Invasion to Shrink Ukraine Economy by 45 Percent this Year - URL - <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2022/04/10/russian-invasion-to-shrink-ukraine-economy-by-45-percent-this-year>